

Mødet den 29. August 1918.

Fraværende: Simonsen.

1. (J. Nr. 69—1918). Undervisningsministeriets Approbation paa **Oprettelsen af 2 nye Lærerindeembeder.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 99—1918). Skrivelse af 14. Aug. 1918 fra Indenrigsministeriet angaaende Spørgsmaalet om **Udredelse af Udgifterne til Fremskaffelse af Suppleringsmælk.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 23⁷—1918). Beretning og Regnskab for **Aarhus Museums Kunstsamlinger** for 1917—18.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 354—1918). Indstilling til Udnævnelse af Medlemmer af **Overnævnet** i Henhold til den ny Huslejelov.

Marthin Pedersen vilde paa sin Gruppes Vegne foreslaa de Herrer Vald. Petersen og Kjeld Sørensen som Grundejere og Marthin Pedersen og Manufakturhandler Moldberg Kjeldsen som Lejere.

Mikael Johansen anbefalede at indstille de af Grundejerforeningen foreslaaede, nemlig Malermester C. Chr. Nielsen og Murermester Jens Mikkelsen som Medlemmer og Malermester H. Chr. Secher og Murermester O. J. Buhl som Suppleanter.

Møller kunde tiltræde, at man indstillede de af Grundejerforeningen foreslaaede Grundejere, og vilde foreslaa, at man indstillede Boghandler Leth Bang som Lejer med Manufakturhandler Holger Larsen som Suppleant.

Formanden saa intet til Hinder for, at man indstillede alle de foreslaaede.

Søren Petersen anmodede om, at man udsatte Valget af Malermester C. Chr. Nielsen, til der var blevet indhentet Erklæring fra Domsognets Huslejenævn.

Formanden gjorde opmærksom paa, at en Udsættelse ikke var mulig af Hensyn til den fremrykkede Tid.

Søren Petersen vilde saa fraraade, at man indstillede Malermester C. Chr. Nielsen.

Mikael Johansen maatte anse det for rigtigst, at Hr. Søren Petersen motiverede, hvorfor Byraadet ikke skulde indstille Malermester C. Chr. Nielsen.

N. Joh. Laursen vilde anse det for rigtigst, at Sagen blev behandlet for lukkede Døre efter den Vending, Diskussionen havde faaet.

Udsattes til Behandling for lukkede Døre.

5. (J. Nr. 367—1918). Andragende fra Tømrmester Th. Pedersen m. fl. om **Tilskud fra Kommunen til Opførelse af Beboelsesbygninger** ved Lundbyesgade og Thorvaldsensgade.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa Indstilling om, at der bevilges et Tilskud til Opførelsen af 3 Ejendomme med hver 10 2 Værelses Lejligheder à 1000 Kr. pr. Lejlighed paa Betingelse af, at Ejendommene bliver fuldførte til April Flyttedag 1919, dog med sædvanligt force majeure-Forbehold. Indstillingen var ikke tiltraadt af Hr. Jakob Jensen, og Hr. Brøn-

dum foreslog Sagen oversendt til Byggeudvalget til Erklæring.

Fra Stadsingeniøren forelaa Erklæring, hvoraf fremhæves:

»Andragerne foreslaar 3 Arrangementer:

I. De forpligter sig til at opføre 15 Huse.

Kommunen forpligter sig til at betale Andragerne:

pr. Hus 10000 Kr.

Kurstab (8 % af 30000 Kr.). 2400 »

Stikledninger og Fortov . . . 650 »

Endvidere har Kommunen Pligt til at overtage alle Ejendommene for 55000 Kr. pr. Stk.

II. Andragerne forpligter sig til at opføre 15 Ejendomme.

Kommunen forpligter sig til at betale Andragerne:

pr. Hus 12500 Kr.

Kurstab 2400 »

Stikledninger og Fortov . . . 650 »

Andragerne beholde selv Ejendommene; dog har Kommunen Ret til at overtage Ejendommene for 55000 Kr. pr. Stk., hvis den maatte ønske det.

III. Andragerne opfører 2 à 3 Ejendomme.

Kommunen forpligter sig til at betale Andragerne:

pr. Hus 10000 Kr.

Kurstab 2400 »

Stikledninger og Fortov . . . 650 »

Andragerne beholde selv Ejendommene.

a. Hvis Kommunen nøjes med at yde det i Alternativ II anførte Tilskud stort 15500 pr. Ejendom, bliver Kommunens aarlige Udgift til Forrentning og Amortisation 6 % af 15500 Kr. = 930 Kr. pr. Ejendom.

b. Vælger man at købe de af Th. Pedersen opførte Ejendomme og derefter udleje dem for samme Leje som i Kommunens andre Ejendomme, bliver Købesummen pr. Ejendom iflg. Alternativ I 68000 Kr.

Forrentning og Amortisation samt Vedligeholdelse med $7\frac{1}{2}\%$ andrager 5100 Kr.

÷ Lejeindtægt af 10 Lejligheder à 31 Kr. pr. Maa-

ned 3720 ,

aarlig 1380 Kr. pr. Ejendom

Under Forudsætning af at ovenstaaende Procentansættelser er nogenlunde rigtige, synes det saaledes at være ca. 400 Kr. billigere pr. Ejendom at yde Tilskud fremfor selv at bygge, saafremt Huslejen holdes saa lavt nede som i Kommunens Beboelsesbygninger, og Kommunen kan bygge til samme billige Pris som kalkuleret i Andragendet.◀

Møller forelagde Andragendet og Stadsingeniørens ovenfor aftrykte Beregning. Der var ikke opnaaet Enighed i Udvalget, men man havde forhandlet med Konsortiet, som dog ikke vilde garantere, at det kunde faa mere end 3 Ejendomme med ialt 30 Lejligheder færdige til April Flyttedag 1919, fordi det ikke var sikkert, at der kunde skaffes Materialier til flere. Hr. Bech og Taleren havde hellere set, at Konsortiet vilde have opført flere Ejendomme, men det vilde Konsortiet ikke, dels fordi det mente, at Tabet med det Tilskud, der var Tale om, vilde blive for stort, og dels fordi det ikke kunde vide bestemt, hvornaar Ejendommene kunde blive færdige. Konsortiet var imidlertid gaaet ind paa at nøjes med et Tilskud af 1000 Kr. pr. Lejlighed. Da hver Ejendom

rummede 10 Lejligheder, vilde Kommunens Udgift altsaa blive 10000 Kr. pr. Ejendom eller 600 Kr. aarlig. For de Ejendomme, som Kommunen selv byggede, var den aarlige Udgift pr. samme Antal Lejligheder 1300 Kr., saa Kommunen vilde altsaa i 28 Aar spare 2100 Kr. aarlig ved at yde Tilskudet i Stedet for selv at bygge de tre Ejendomme. Dertil kom, at Administrationen sikkert ogsaa kostede Kommunen noget, og at Kommunen blev fri for Kapitalanbringelse udover de 10000 Kr. pr. Ejendom. Endvidere kunde det nok siges, at Lejlighederne vilde blive nok saa forsvarligt behandlede, naar de var i privat Eje, end naar de ejedes af Kommunen, ligesom det ogsaa nok kunde tænkes, at det undertiden vilde blive noget vanskeligere for Kommunen at faa Lejen indkasseret end for en privat Mand. Endelig kunde Haandværkerne ikke sige, at Kommunen opstillede Konkurrence for dem, maar man overlod det til private at bygge med Tilskud fra Kommunen. Det vigtigste og afgørende var dog, at man vilde faa 30 Lejligheder mere færdig til Indflytning til April Flyttedag, end man ellers vilde faa, og dette var overordentlig meget værd, hvis der skulde blive Bolignød. Vilde Byraadet ikke tiltræde Indstillingen, og der blev Bolignød, var det i hvert Fald ikke Talerens Gruppe, der kom til at bære Ansvaret. Sluttelig anbefalede Taleren paa egne og Hr. Bechs Vegne, at Byraadet tiltraadte Indstillingen.

J a k o b J e n s e n fandt det interessant at høre den Maade, hvorpaa Højre nu stillede sig med Hensyn til Spørgsmaalet om Bolignøden. Da Socialdemokraterne i 1916 stillede Forslag om at bygge Beboelseshuse, vilde Højre ikke være med, men blev nødt til at bygge Barakker. Ligeledes

modsatte Højre sig i 1917 Socialdemokraternes Forslag om at bygge baade om Sommeren og om Efteraaret, og sidste Gang forhaalede Højre Sagen i 10 Uger. Var det ikke sket, vilde man nu have været betydeligt længere fremme, end man var. Det nyttede derfor ikke, at Højre vilde fralægge sig alt Ansvar for Bolignøden, og det saa meget mindre, som Bolignøden stammede fra den Nedrivning af Ejendomme i Hallsvej, som Højre havde hjulpet til med at faa i Gang. De Herrer Møllers og Bechs Indstilling var meget fordelagtig for Konsortiet. Dette havde købt en stor Grund af Weiss og vilde, hvis Forslaget blev fulgt, slippe for den store Udgift, det havde til Forrentningen, antagelig en 40 Øre pr. □ Alen. At Konsortiet vilde aflevere Bygningerne til Kommunen for 55000 Kr., hvis det fik et Tilskud af 10000 Kr. pr. Ejendom, var ikke saa sært, for den Forretning vilde ikke blive saa gal for Konsortiet. Det var Talerens Tro, at Kommunen selv vilde kunne bygge for 60—61000 Kr. pr. Ejendom inklusive Betaling for Grunden. Det vilde altsaa være et Tab for Kommunen paa ca. 8000 Kr. pr. Ejendom, hvis Kommunen overtog Ejendommene til 55000 Kr. pr. Stk. efter at have givet et Tilskud paa 10000 Kr. Med den Leje, som Konsortiet forbeholdt sig Ret til at tage, vilde Ejendommene komme til at give 8 %. Flertallet af Haandværkerne vilde slet ikke kunne bygge, fordi de ikke var kapitalstærke nok dertil, saa de vilde nok forstaa, af der netop var skabt Konkurrence for dem, hvis Byraadet gav det Tilskud, de Herrer Bech og Møller foreslog. Taleren henstillede til sine Meningsfæller at lade Højres Gruppe være ene om at bestemme, at disse Penge skulde gives ud. Taleren var en Modstander af, at der blev

givet Tilskud til de stærke og lagt store Byrder paa de mindre stærke, og det var det, der skete, hvis Forslaget blev gennemført. Paa den anden Side vilde Taleren ikke være med til at forhindre Højre i at gøre Forsøget.

Møller bemærkede, at Hr. Jakob Jensen skulde ikke være gaaet tilbage til 1916 i sine Betragtninger, for den Gang var netop hele Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse enigt i, at der ikke burde bygges kommunale Beboelseshuse. I 1917 havde Højre været klar over, at det vilde blive meget kostbart at bygge, og det havde bekræftet sig. Det skulde indrømmes, at det var daarligt at bygge Barakker, men det permanente Byggeri var næppe en Smule bedre. Hvis det var saa god en Forretning at bygge med det foreslaaede Tilskud, var det mærkeligt, at Kommunen ikke byggede noget mere. Det virkelige Forhold var vel ogsaa, at de sidste kommunale Ejendomme vilde koste op imod 70000 Kr. Taleren ansaa den foreslaaede Ordning for forsvarlig og en Del billigere for Kommunen end selv at bygge, foruden at man efter den vilde faa 30 Lejligheder, som man ellers ikke vilde faa.

Brøndum troede ikke, at der kommunalt set var nogen Fordel ved at give det foreslaaede Tilskud til Konsortiet fremfor selv at bygge. Desuden blev Kommunens Ejendomme antagelig bygget bedre. Kommunen byggede i hvert Fald af 1 Klasses Materialier. Det Eksperiment, der nu var under Opsejling, vilde derfor næppe blive gentaget. Taleren vilde bede de Medlemmer, som vilde stemme for Forslaget, betænke, at Lejen vilde blive betydeligt højere end i Kommunens Ejendomme, ja 6 % højere end i Ejendommene i Carl Blochsgade. I hvert Fald burde man for-

lange Sikkerhed for, at der ikke blev forlangt endnu højere Leje. Alt i alt vilde det sikkert blive en god Forretning for Konsortiet. Det var ikke helt udelukket, at Ejendomspriserne i Løbet af nogen Tid vilde stige yderligere, og gjorde de det, havde Kommunen dog selv Værdiforøgelsen, hvis den selv byggede, medens den efter Forslaget vilde tilfalde Konsortiet. Kommunalt set var det mest forsvarligt at bygge selv. Taleren skulde ikke modsætte sig, at Forsøget blev gjort; man kunde saa senere sammenligne, men der burde fastsættes en Tidsfrist, indenfor hvilken Kommunen kunde overtage Ejendommene til de stipulerede Beløb.

Møller vidste ikke, hvorfra Hr. Brøndum vidste, at Konsortiet ikke vilde bruge 1. Klasses Materialier. Der behøvede ikke at fastsættes nogen Tidsfrist, da Kommunen ikke var forpligtet til at overtage Ejendommene.

Bech ansaa det for et Plus at faa 30 Lejligheder mere til April Flyttedag, end man ellers kunde gøre Regning paa. Naar man havde med solide Folk at gøre, var det en billigere Maade at faa Lejligheder paa end ved selv at bygge. Der var naturligvis Mulighed for, at Ejendomspriserne vilde stige endnu mere, og der var ogsaa Mulighed for det modsatte, men iøvrigt havde Kommunen ikke Lov til at spekulere. Taleren vilde ønske, at det kunde blive mere generaliseret at give Tilskud som nu foreslaaet til privat Byggeri. Saaledes gjorde man i Vejle, hvor man desuden gav Tilskud paa 200—500 Kr. for Ombygning af Ejendomme, hvorved der blev skaffet flere Lejligheder.

Brøndum havde ikke sagt, at Konsortiet ikke vilde bruge 1. Klasses Materialier, men kun,

at ¹/₂ Konsortiets Ejendomme næppe vilde kunne staa Maal med Kommunens Ejendomme, hvortil der blev brugt 1. Klasses Materialier. Til Hr. Bech bemærkede Taleren, at han, hvis der ikke efter Forslaget vilde blive flere Lejligheder, vilde have stemt imod Iudstillingen.

N. J o h. L a u r s e n fandt, at Flertallet indtog en ret ejendommelig Stilling. Et Flertal maatte enten stemme for eller imod, men det kunde ikke lade noget ske, som det fandt uforsvarligt. Et Mindretal kunde undlade at stemme, skønt det altid blev betragtet som en Svækkelse, men naar et Flertal gjorde det, var dets Kritik ikke meget værd.

J a k o b J e n s e n havde aldrig set, at Hr. N. Joh. Laursen havde givet hans Parti gode Raad, saa han lagde heller ikke stor Vægt paa Hr. Laursens Bemærkning. Det var iøvrigt mærkeligt, at Hr. Laursen øvede Kritik nu, naar han dog havde været med til at lade et enkelt Medlem tage Answeret for en ret stor Sag. Det havde undret Taleren at høre Hr. Bech sige, at Kommunen ikke maatte spekulere, eftersom Hr. Bech jo selv havde været med til at stille et meget stort Spekulationsforslag, nemlig Forslaget om Personbanegaarden.

N. J o h. L a u r s e n havde ikke været til Stede i Byraadet, den Gang den Afstemning foregik, hvortil Hr. Jakob Jensen sigtede.

B e c h havde aldrig tænkt sig, at Banegaardsforslaget kunde opfattes som et Spekulationsforslag.

B r a m m e r fandt det naturligt at ønske, at en eventuel Prisstigning kom Kommunen tilgode. Det var givet, at Kommunen ikke regnede med, at Byggeriet skulde blive en profitabel Forretning, men derfor maatte der ikke ses bort fra Muligheden for at faa noget af Udgiften ind igen ved en

mulig Værdiforøgelse. Da det gjaldt om at skaffe de flest mulige Lejligheder, og Forslaget ikke afveg synderligt fra den tidligere brugte Fræmgangsmaade, kunde Taleren stemme for Indstillingen, naar det blev sikret, at Lejen ikke blev sat for højt.

Bech havde kun anket over, at en Kommune vilde drage en mulig Prisstigning med ind i sine Dispositioner.

N. J o h. L a u r s e n ansaa det for muligt, at Tabet ved Byggeriet kunde blive dækket ved en Prisstigning, men samtidig vilde ganske vist den Fordel, som Borgerne havde ved en billigere Leje, forsvinde.

Indstillingen vedtoges med 8 Stemmer.

6. (J. Nr. 150—1918). Valg af Medlemmer til **Repræsentantskabet for »Stadion«**.

C h r i s t e n s e n foreslog Jakob Jensen, Brøndum og Moustén.

M ø l l e r foreslog Bech og Salling.

Bech, Brøndum, Jakob Jensen, Moustén og Salling valgtes.

7. (J. Nr. 361—1918). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om **Tilvejebringelse af Lokaler til Nævningeretten**.

P. P e t e r s e n udtalte, at Udvalget havde troet, at Lokalerne skulde monteres smukt, men at det efter en Del Forhandling med Justitsministeriet, og efter at et Par ministerielle Embedsmænd havde været herovre til Forhandling, havde vist sig, at der skulde spares baade paa Indretningen og Møbleringen, fordi der ikke maatte medgaa for meget til Lejen. I Henhold hertil havde Udvalget ladet Arkitekten lave Forslaget om, saaledes at Overslaget nu lød paa 150000 Kr. til Indretning og Montering, hvoraf dog Kommunen betalte 20000 Kr. til Retssalens Udsmykning.

Til de 130000 Kr., som blev til Rest, maatte saa lægges de 60000 Kr., som den paagældende Etage i Tinghuset havde kostet. Den samlede Udgift blev altsaa 190000 Kr., og Udvalget mente saa, at 5 % heraf, altsaa 9500 Kr. aarlig ikke kunde kaldes for stor Leje. Det blev ikke nogen god Forretning for Kommunen, men Ministeriet havde hævdet, at Lejen var meget billigere andre Steder, og at det ikke var tvunget til at henlægge Nævningeretten til Aarhus, saa Udvalget saa ingen Udvej til at faa mere, hvorfor det skulde indstille, at det fik Bemyndigelse til at stille Tilbud overensstemmende med det anførte til Ministeriet.

F o r m a n d e n vilde finde det rigtigst, at Sagen blev sendt til Budgetudvalget og undergivet en 2. Behandling, da det dog drejede sig om et stort Beløb.

Sagen overgik til 2. Behandling og henvistes til Budgetudvalget.

8. (J. Nr. 284—1918). Til Erklæring forelaa Andragende fra Aarhus Politiforening om **Fritagelse for Politibetjentene for at bære synligt Nr. paa Uniformen** (se Side 113).

Fra Politimesteren forelaa følgende Erklæring:

»Tilbagesendes tjenstligt Aarhus Byraad med Bemærkning, at det i de langt overvejende Tilfælde vil være under Betjentenes Patrouillering, at deres Assistance paakræves, og at den paa Politistationen daglig udfærdigede Tjenestefordeling altid vil udvise, hvilken Betjent der paa det givne Tidspunkt har været tilstede i det givne Distrikt.«

F o r m a n d e n oplæste Politimesterens Erklæring og bemærkede dernæst, at han ikke saa nogen Grund til at gøre Forandring og ikke syntes, der var noget at sige til, at man bar Nummer, naar

man hørte til et Korps. Det maatte dog være saaledes, at det kunde konstateres, hvem der havde været til Stede paa den paagældende Plads, hvis der var sket et eller andet, men det kunde det efter Politimesterens Erklæring ikke i alle, men kun i de langt overvejende Tilfælde efter Tjenestefordelingen.

Christensen henstillede, at Sagen blev udsat.

Udsattes.

9. (J. Nr. 107—1918). Indstilling fra Sygehusudvalget om, at **Malerarbejdet ved den ny Kontor- og Portnerbolig m. m. ved Kommunehospitalet** udføres for Kommunens Regning, saalydende:

»Man tillader sig at indstille til det ærede Byraad, at Malerarbejdet ved den nye Kontor- og Portnerbolig ved Kommunehospitalet udføres for Kommunens Regning, idet man overdrager Ledelsen ved Arbejdets Udførelse til den Maler, der antoges til at lede Arbejdet ved den nye medicinske Afdeling og Køkkenbygningen.

Endvidere at det tillades Udvalget at benytte samme Maler ved alt forefaldende Malerarbejde paa Hospitalerne.

For at kunne faa Del i Rationering af Malervarer vil det være nødvendigt, at der løses Borgerskab, hvorfor man indstiller, at et saadant tilvejebringes.

(Udvalgets Mindretal — Salling — kan ikke tiltræde ovenstaaende Indstilling).«

Mousten forelagde Indstillingen og oplyste, at Hospitalet laa inde med en Del Materialier, samt at den foreslaaede Ordning utvivlsomt vilde blive den billigste for Kommunen.

Salling ansaa det ikke for heldigt for Kommunen at drive Haandværk. Det var ikke nok

at være Fagmand for at drive Haandværk, man maatte ogsaa have Kendskab til de forskellige Materialier og forstaa at tilrettelægge Arbejdet. Med disse Udtalelser sigtede Taleren dog ikke til den Maler, man havde antaget til den medicinske Afdeling. Desuden kunde det ikke forlanges af en fastlønnet Mand, at han skulde have samme Interesse i et Arbejde, som hvis hans egne Penge var i Fare. Taleren vilde anbefale, at man udbød Arbejdet i Konkurrence, da man derved sikkert vilde faa det billigere, navnlig da flere Mestre laa inde med billigere Materialier, end Udvalget kunde købe dem.

J a k o b J e n s e n hævdede, at man havde Erfaring for, at der ingen Konkurrence var, og at man ikke, naar der blev bygget kommunale Huse, havde mærket noget til, at Malerne laa inde med billige Materialier; i ethvert Tilfælde havde da de bydende taget Forbehold overfor Prisstigning paa Materialier. Hr. Sallings Bemærkninger om, hvilke Egenskaber en Mester skulde have, kunde være gode nok, men det virkelige Forhold var dog, at mange Mestre havde været daarlige Svende og nærmest var blevet Mestre, fordi de ikke var saa gode Arbejdere som ønskeligt kunde være. Naar Kommunen selv lod Arbejdet udføre, vidste man, at det blev godt Arbejde, hvad man ikke altid var sikker paa, naar man lod private udføre det.

M o u s t e n pegede paa, at det slet ikke var noget nyt, man ønskede at indføre, idet Belysningsvæsenet i mange Aar havde haft sin egen Maler.

M i k a e l J o h a n s e n ønskede at vide, hvem der skulde have Borgerskabet, om det skulde være Kommunen, Udvalget eller Maleren. Taleren

kunde ganske slutte sig til Hr. Salling, da han ansaa det for ganske ødelæggende for Erhvervene, hvis Kommunen gav sig til at være sin egen Leverandør. Det var vanskeligt at drage Sammenligning med Hensyn til Udgiften mellem udbudt Arbejde og det Arbejde, Kommunen selv lod udføre, da Arbejdet jo kunde udføres paa forskellig Maade. Det blev saaledes sagt, at der var blevet lagt Linoleum paa Gulvene, uden at disse havde faaet Fernis, medens der tidligere, da Arbejdet var udbudt, skulde bruges Fernis, saa det var ikke let at drage Sammenligning. I dette som i andre Tilfælde vilde Taleren altid være imod Indførelse af Kommunesocialisme.

J a k o b J e n s e n oplyste, at Højre selv, da det var i absolut Flertal, havde praktiseret det, Hr. Mikael Johansen kaldte Kommunesocialisme, idet Belysningsvæsenet den Gang havde haft sin egen Murer.

M o u s t e n bemærkede, at der ingen Bestemmelse var truffet om, hvem der skulde have Borgerskabet.

Indstillingen vedtoges med 10 St. mod 7.

10. (J. Nr. 368—1918). Bekendtgørelse af 14. Aug. 1918 fra Indenrigsministeriet om Bemyndigelse for Kommunalbestyrelserne til midlertidig at meddele **Dispensation fra Sundhedsvedtægternes Bestemmelser om Svinehold**, saalydende:

»Kommunalbestyrelserne bemyndiges herved til hver for sit Omraade efter Samraad med Sundhedskommissionen og paa de Betingelser, som denne maatte foreskrive, for Tiden [indtil 1ste Februar 1919 at meddele Dispensation fra den for Kommunen gældende Sundhedsvedtægt, forsaavidt angaar de i denne optagne Bestemmelser om Svinehold.

Denne Bekendtgørelse gør ingen Forandring i den Sundhedskommissionen ved visse Sundhedsvedtægter tillagte Beføjelse til paa egen Haand at meddele Dispensation fra de ommeldte Bestemmelser.«

Formanden oplæste Bekendtgørelsen og meddelte, at Sundhedskommissionen ønskede at vide, om Byraadet selv vilde give Tilladelsen eller bemyndige Sundhedskommissionen dertil. Det mest praktiske vilde vel være at give Sundhedskommissionen Bemyndigelsen. Endvidere ønskede Kommissionen, at Markbetjenten skulde have Indseende med, hvorledes Betingelserne for Tilladelsen blev overholdt.

P. Petersen bemærkede, at Markudvalget og dermed Markbetjenten kun havde med Jorderne Nord for Byen at gøre.

Brøndum mente, at Havebetjenten maatte kunne bestride Hvervet Syd for Byen.

- Det vedtoges at bemyndige Sundhedskommissionen til at meddele de ommeldte Dispensationer.
11. (J. Nr. 305—1918). Anmodning om Byraadets Anbefaling af Bestræbelser for **Oprettelse af en statsgaranteret Kreditforening for mindre Købstadejendomme.**

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa Indstilling om, at Byraadet anbefaler Andragendet, uagtet den paatænkte Kreditforening næppe vil faa synderlig Betydning for Aarhus, da det drejer sig om Ejendomme til højst 12000 Kr.s Vurderingssum.

N. Joh. Laursen troede ikke, det blev noget dybfølt Savn, den paatænkte Kreditforening vilde afhjælpe.

Mikael Johansen fandt det mærkeligt, at Sagen var blevet henvist til Udvalget for Byens

Udvidelse og Bebyggelse, da det dog vilde have været naturligt at indhente Kasseudvalgets Erklæring. Endvidere burde Grundejerforeningen have haft Lov til at udtale sig. I andre Byer, hvor Andragendet havde foreligget, var det blevet vedtaget ikke at anbefale det, og Ministeriet var heller ikke til Sinds at give en saadan Bevilling, til hvilken der iøvrigt var flere Ansøgere, med mindre det blev stærkt anbefalet af Byraadene. Vor Realkredit var saa godt anskrevet i Udlandet, at det vilde være farlig at skabe Konkurrence paa dette Omraade. Vore Kreditforeninger var saa vel ledede og tog saa store Hensyn, at der ingen Anledning var til at give dem en Konkurrent. Bestyrelsen for Grundejerforeningen anmodede meget om, at Byraadet ikke vilde anbefale Foretagendet, der sikkert kun var skikket til at skaffe enkelte Mennesker nogle »Ben«. Taleren vilde tilraade, at Byraadet ikke medgav Andragendet sin Anbefaling.

J a k o b J e n s e n mente, at Byraadet bedre kunde udtale sig om Sagen end Grundejerforeningen, da den ny Kreditforening jo ikke vedrørte nuværende, men kun tilkommende Grundejere.

M i k a e l J o h a n s e n kunde ikke se andet, end at Foretagendet vilde være til Skade ogsaa for de tilkommende Interessenter.

Indstillingen vedtoges. Mikael Johansen forbeholdt sig at afgive Mindretalsindstilling.

12. (J. Nr. 348—1918). Indstilling fra Udvalget for Belysningsvæsenet om, at Udvalget bemyndiges til at købe **2 Lastautomobiler** hos »Dansk Handels- og Industri-Aktieselskab« for 8000 Kr. pr. Stk.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 349—1918). Henstilling fra Formanden

for Forretningslokalenævnet om, at **Forretningslokaler med tilliggende Beboelse i Henhold til § 17 i Lov om Fastsættelse af Husleje** for Aarhus Kommunes Vedkommende henlægges under Nævnet for Forretningslokaler.

Christensen anbefalede at forkaste Henstillingen og lade Forholdet forblive, som det var nu.

Møller fandt det naturligt, at Forretningslokalenævnet ogsaa fik med de Lejligheder at gøre, som laa ved Forretningslokalerne. Dette var ogsaa Tanken i Loven.

Christensen troede ikke, det var Lovens Forudsætning. Hvis man fulgte Henstillingen, vilde Beboelseslejligheder kunne blive nedlagt med Forretningslokalenævnets Billigelse, hvilket næppe var rigtigt.

Forkastedes.

14. (J. Nr. 10⁸—1918). Meddelelse fra Byfogden om, at Sagfører Winge er fritaget for **Hvervet som Formand for Huslejenævnet for Frue Sogn** og Sparekassedirektør Hastrup udnævnt i Stedet, og at Sagfører Holmark er fritaget for Hvervet som Suppleant og Overretssagfører Hald udnævnt i Stedet.

Toges til Efterretning.

15. Andragende om **Fornyelse af Beværterbevilling** med Ret til Udsenkning af stærke Drikke for:
- a. (J. Nr. 25⁶—1918). Odd-fellow Ordenen.
 - b. (J. Nr. 25⁷—1918). Frimurerlogen.
 - c. (J. Nr. 25⁸—1918). Aarhus Højskoleforening.
 - d. (J. Nr. 25⁹—1918). Interessentskabet »Bocken«.
 - e. (J. Nr. 25¹⁰—1918). Aarhus Teater.
 - f. (J. Nr. 25³—1918). Aarhus Haandværkerforening.
 - g. (J. Nr. 25⁴—1918). Restauratør Hansen, »Pavillon«.

Fra Bevillingsnævnet forelaa Indstilling om, at Andragendet anbefales saaledes, at Bevillingerne forlænges, indtil den reviderede Beværterlov træder i Kraft, dog ikke ud over 5 Aar.

Indstillingen tiltraadtes.

16. (J. Nr. 352—1918). Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventar om **Anskaffelse af Møbler til Bygningsinspektørens Kontor** til et Beløb af 1800 Kr.

Indstillingen, som var tiltraadt af Kasseudvalget, tiltraadtes.

17. (J. Nr. 3—1918). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** i Marselisborgs Hospitals, Enkebørnsunderstøttelsens og Alderdomsunderstøttelsens Regnskaber for 1917—18.

Overgik til 2. Behandling.

18. (J. Nr. 153—1918). Meddelelse fra Ligningskommissionen om **Af- og Tilgang i Hovedligningen** for 1918—19.

Toges til Efterretning.

19. (J. Nr. 302—1918). Andragende fra **Hjælpekassen** om at faa et Lokale stillet til Raadighed.

Formanden forelagde Andragendet, som gik ud paa, at Hjælpekassen faar Politifuldmægtigens Lokale paa Raadhuset stillet til Raadighed, og at Kommissionsværelset samme Steds bliver til Disposition for Kassen en længere Tid paa Dagen end hidtil. Skulde dette ikke være muligt, anmoder Hjælpekassen om at faa anvist andre passende Lokaler. Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa Udtalelse om, at det ikke kan anbefale, at Hjælpekassen faar overladt Politifuldmægtigens Lokale, eller at Kommissionsværelset benyttes saa meget som nu. Endvidere indstiller Udvalget, at det overlades til Hjælpe-

kassen at leje de fornødne Lokaler efter forud indhentet Approbation hos Byraadet.

C h r i s t e n s e n mente, at Byraadet maatte have Pligt til at skaffe Hjælpekassen de fornødne Lokaler, og at det var meget vanskeligt for Kassen selv at skaffe sig passende Lokaler. Raadhusets Forhal var særdeles velegnet til Venteværelse for dem, der søgte Hjælpekassen, og det maatte være muligt at finde et andet Lokale til Politifuldmægtigen. Maaske kunde der ogsaa skaffes Lokale for Hjælpekassens Fuldmægtig paa Kæmnerkontoret. Taleren henstillede til Udvalget at forsøge at finde en Udvej.

P. P e t e r s e n bemærkede, at det ikke var ret længe siden, at man havde overladt Politifuldmægtigen det Lokale, han benyttede, og at man ikke godt kunde flytte ham bort fra Raadhuset. Taleren kunde iøvrigt ikke indse, hvorfor Hjælpekassen ikke selv kunde se sig om efter Lokale.

C h r i s t e n s e n hævdede, at Udvalget ganske egenmægtigt havde overladt Politifuldmægtigen det omhandlede Lokale. Taleren fandt vedblivende, at Udvalget maatte have Pligt til at skaffe Hjælpekassen de Lokaler, den skulde bruge.

M o u s t e n troede ikke, at Politifuldmægtigen benyttede sit Lokale ret meget. Maaske kunde Lokalet benyttes af begge Parter.

S ø r e n P e t e r s e n vilde anse det for et stort Gode for Hjælpekassen at faa Politifuldmægtigens Lokale. I hvert Fald maatte man gøre det mest mulige for at skaffe Hjælpekassen de Lokaler, den behøvede. Maaske kunde Hjælpekassens Fuldmægtig faa Plads paa Kæmnerkontoret, men da Politiasistentens Kontor jo var meget stort, kunde de to Politimænd maaske ogsaa være fælles om det.

Jakob Jensen mente nok, det kunde ordnes saaledes, at Politifuldmægtigen fik Kontor sammen med Politiassistenten.

Formanden troede det ikke heldigt, at der var flere tilstede ved en Del af de Forhandlinger, Politiassistenten skulde føre.

P. Petersen kunde tænke sig, at der kunde blive Plads for Hjælpekassens Mand paa Kæmnerkontoret.

Udsattes.

20. (J. Nr. 342—1918). Andragende fra **Aarhus Lejerforening** om at faa stillet et Lokale til Raadighed to Aftener om Ugen.

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa Udtalelse om, at det intet Lokale kunde anvise.

Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 270—1918). Andragende fra Skovvangens Grundejerforening om en **Regulering af Dronning Margrethesvej**.

Fra Brolægningsudvalget forelaa Indstilling om, at Spørgsmaalet om Arbejdets Udførelse udsættes til Budgetbehandlingen for næste Aar.

Indstillingen vedtoges.

22. **Købekontrakter** med Grosserer Elmgreen, Direktør Kromann, Entreprenør Halvorsen, Murermester Knud Nielsen & Fabrikant Thorsen, Vinhandler J. L. Thorup samt Stenhuggerne Jørgensen & Petersen angaaende Marselisborggrunde og med Billettør Rasmussen angaaende en Villagrund ved Holger Drachmannsvej.

Godkendtes.

23. (J. Nr. 3—1918). Indstilling om **Efterbevilling af Overskridelser** i Fattigvæsenets Regnskab for 1917—18. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

24. (J. Nr. 2⁷⁴—1918). Andragende om **Dispensation fra W. C. Regulativet** for Banegaardsgade Nr. 37.
Bevilgedes.
25. (J. Nr. 2⁷⁶—1918). Andragende om Dispensation fra **Bygningslovens §§ 21 og 6** for Mejlgade Nr. 85.
Anbefaledes.
26. (J. Nr. 2⁷⁵—1918). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 12** for Tømremester P. Chr. Petersens Villa paa Heisesvej.
Anbefaledes.
27. (J. Nr. 2⁷⁹—1918). Andragende om **Dispensation fra Bygningsvedtægtens § 21** for Arveprinsesse Carolines Børneasyl paa Hjørnet af Hjarnøgade og Samsøgade.
Anbefaledes.
-